

EQUITY VOCATIONAL CARE

โครงการพัฒนาระบบเสริมสร้าง
ทักษะชีวิตและดูแลช่วยเหลือ
นักเรียนอาชีวศึกษา

ตั้งแต่เดือนตุลาคม 2562 จนถึงปัจจุบัน

25 สิงหาคม 2567

สถานการณ์ของนักเรียนสายอาชีพ

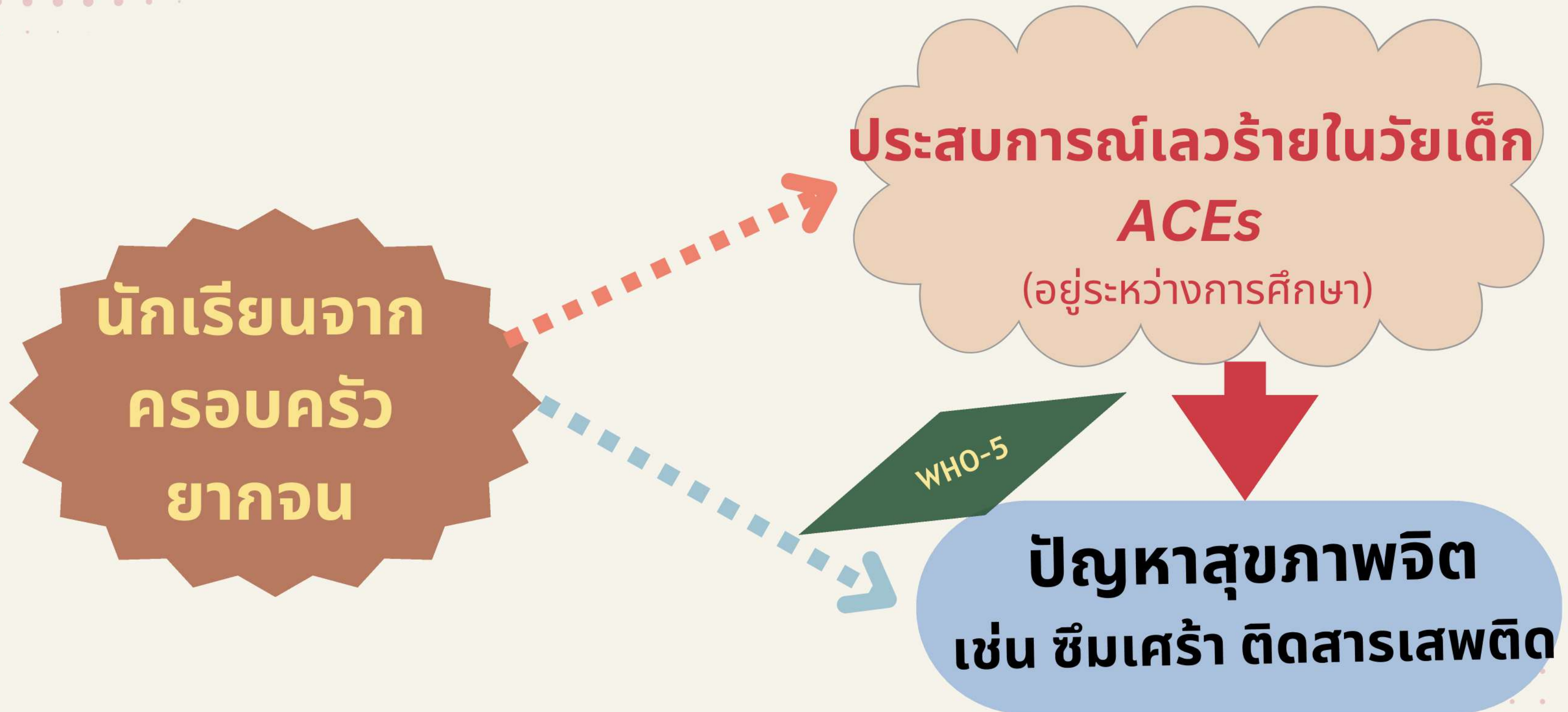
นักเรียนสายอาชีพ เป็นเยาวชนที่จะเติบโตไปเป็น
“วัยทำงาน” ที่มีคุณภาพของประเทศและโลก

แต่จากการวิจัยพบเยาวชนที่เรียนสายอาชีพ
มีพฤติกรรมเสี่ยงและปัญหาสุขภาพจิตที่ต้องการเฝ้าระวัง

สูงกว่านักเรียนในสายสามัญ

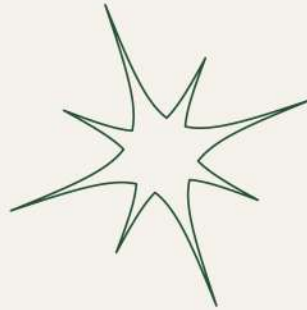
เหตุผลของการดูแลสุขภาพจิต ในนักเรียนทุกคน

รายงาน สุขภาวะทาง อารมณ์ใน นักเรียนทุน นวัตกรรมสาย อาชีพชั้นสูง

ข้อมูล ณ วันที่ 31 ก.ค. 2567
จากฐานข้อมูล TVET

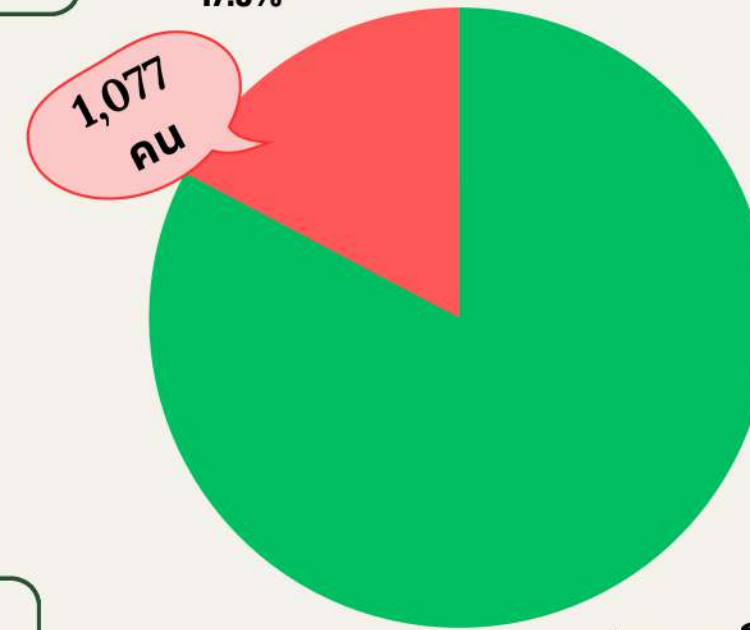
จำนวนนักเรียนทุนฯ
ที่ได้ประเมินสุขภาวะด้วย WHO-5

6,241 คน

หมายเหตุ คือ กลุ่มที่ยังไม่จบการศึกษาและยังไม่ยุติทุน

ผลสุขภาวะ

สุขภาวะไม่ดี
17.3%

ผลกระทบ

เกินครึ่งหนึ่ง (ร้อยละ 61) ของนักเรียนทุนฯ
ที่ถูกลดเงินเดือน มีสุขภาวะทางอารมณ์ไม่ดี
ณ ช่วงเวลาใดเวลาหนึ่งระหว่างการศึกษา

วัตถุประสงค์ของโครงการ

1. พิสูจน์ประสิทธิผลของระบบการเสริมสร้างทักษะชีวิตและดูแลช่วยเหลือนักเรียนอาชีวศึกษาในวิทยาลัยที่รับนร.ทุนนวัตกรรมสายอาชีพชั้นสูง
2. ติดตามผลลัพธ์สุขภาวะในสถานศึกษาที่มีมาตรการส่งเสริมสุขภาวะและป้องกันปัญหาสุขภาพจิต
3. พัฒนารอบเทียบระดับ (Benchmark)

ความร่วมมือระหว่าง กรมสุขภาพจิต และภาคีด้านการศึกษา

“ **คู่มือช่วยดูแลจิตใจ** ก้าวสู่คนไทย**คุณภาพ** ”

วันที่ 9 กุมภาพันธ์ 2566 กรมสุขภาพจิต
ร่วมมือกับ สอศ.ลงนามบันทึกข้อตกลง
ความร่วมมือ โครงการคู่มือช่วยดูแลจิตใจ
ก้าวสู่คนไทยคุณภาพ เพื่อป้องกันปัญหา
สุขภาพจิตและช่วยเหลือเด็กและเยาวชน
ในกลุ่มอาชีวศึกษาที่มีปัญหาสุขภาพจิต
ได้เข้าสู่กระบวนการช่วยเหลือดูแลจิตใจ
อย่างเป็นระบบ

Hospital

นักเรียนได้รับการรักษาใน
สถานพยาบาล **128** กรณี

นักเรียนได้รับคำปรึกษาจาก
บุคลากรสุขภาพจิต **351** กรณี

นักเรียน **3,727** คน
ผ่านกิจกรรมทักษะชีวิต

College

กรอบแนวคิด MHPSS

การรักษา
treatment

การป้องกันแบบ
เฉพาะเจาะจง
Targeted prevention

การป้องกันแบบ
ครอบคลุม
Universal Prevention

ผลลัพธ์การดำเนินงานที่ผ่านมา

Universal
Prevention

นักเรียนอาชีวศึกษาที่ผ่านกิจกรรมทักษะชีวิต
มีสุขภาวะทางอารมณ์ดีขึ้น และมีจุดอ่อนลดลง
เมื่อเทียบกับกลุ่มที่ไม่ได้ผ่านกิจกรรม

นักเรียนที่ได้รับคำปรึกษา และเข้ารับการรักษา
มีความสามารถจัดการความเครียดได้ดีขึ้น
ร่วมมือในการติดตาม เรียนรู้ได้เต็มศักยภาพ

Targeted
Prevention
treatment

การดำเนินงานโครงการใน 5 ปีที่ผ่านมา

- 1 Evidence-based program
ใช้โปรแกรมที่มีข้อมูลเชิงประจักษ์
- 2 Implementation science
การนำไปใช้ที่เป็นวิทยาศาสตร์
ผ่านระบบโค้ช เป็นรายภาค และ
รายจังหวัด เป็นทีมขยายผล
- 3. Evaluation of
implementation

ประเมินประสิทธิผลของโปรแกรมทักษะชีวิต
สำหรับนักเรียนอาชีวศึกษา
พบว่า ช่วยเพิ่มสุขภาวะของนักเรียนได้จริง

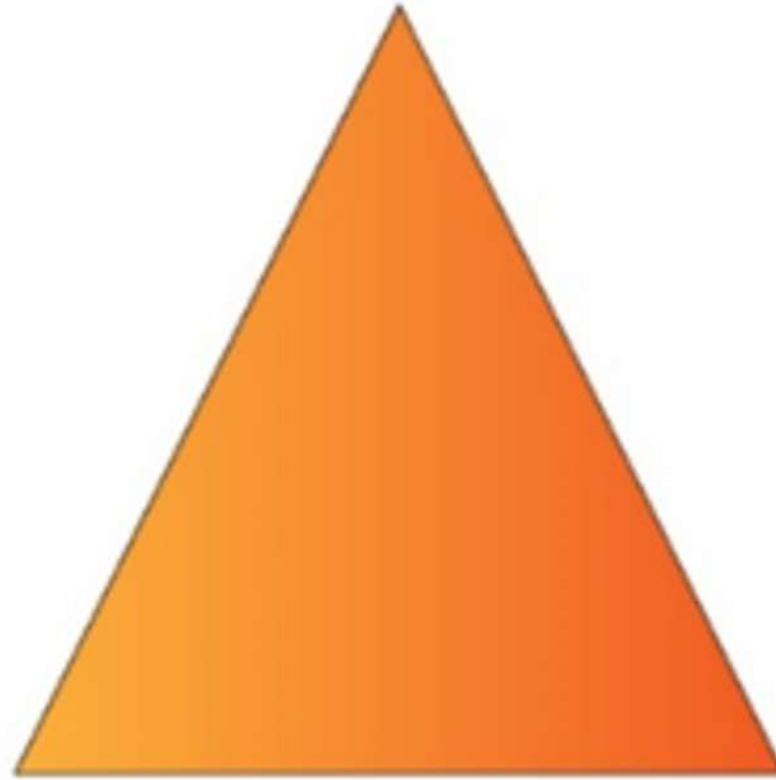
นักเรียนร้อยละ 49 ที่ผ่านโปรแกรมเสริม
สร้างทักษะชีวิต และมีเพียงร้อยละ 5
ได้รับการปรึกษาจากทีมสุขภาพจิต

ประเมินติดตามผลด้วยฐานข้อมูล
*** จะดำเนินการเต็มรูปแบบมากขึ้น

Implementation team

9

1. ทีมสถาบันสุขภาพจิตเด็กและวัยรุ่นราชนครินทร์
เป็นผู้กำกับดูแล และสนับสนุนการดำเนินงานในระดับภูมิภาค

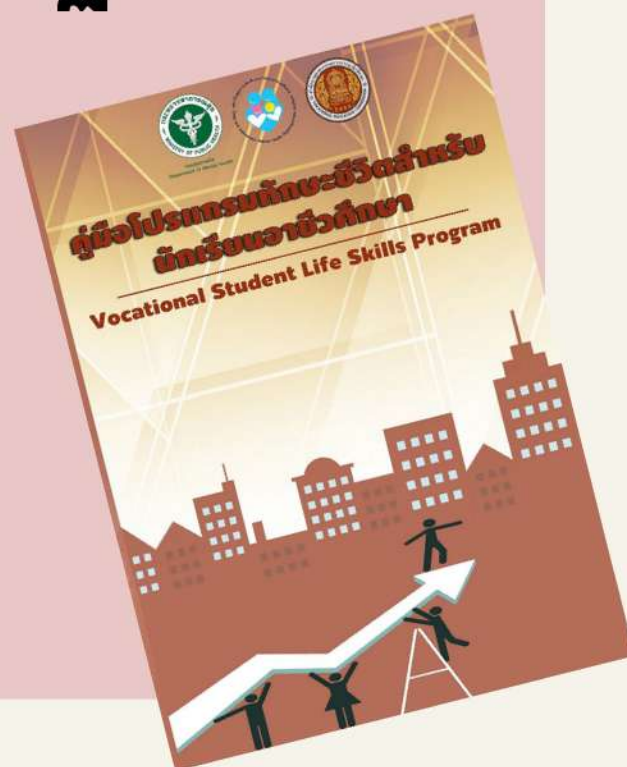
2. โค้ช ผู้เชี่ยวชาญด้านสุขภาพจิต
ในหน่วยบริการในจังหวัดเดียวกับสถานศึกษา
ผู้ให้การช่วยเหลือครูอาชีพศึกษา

3. ครูแกนนำจากสถานศึกษา
ที่ร่วมโครงการทำหน้าที่จัดกิจกรรมทักษะชีวิต
แก่นักเรียนและดูแลช่วยเหลือนักเรียน
ที่ประสบปัญหาสุขภาพจิตเบื้องต้น

ทิศทางการทำงานในอนาคต

- 1 ส่งเสริมการใช้มาตรการในสถานศึกษาที่มีหลักฐานเชิงประจักษ์

โปรแกรมเสริมสร้างทักษะชีวิตสำหรับนักเรียนอาชีวศึกษา หรือ มาตรการอื่นๆ

- 2 ติดตามประเมินผลสุขภาวะและการดูแลช่วยเหลือด้านสุขภาพจิตแก่นักเรียนทุกราย

ระบบรับการปรึกษาที่เข้าถึงง่ายและต่อเนื่อง โดยครูและทีมสุขภาพจิต

UPDATE

CONCEPTUAL FRAMEWORK

**ประสบการณ์เลวร้าย
ในวัยเด็ก
Adverse Childhood
Experiences
ACEs**

**ปัญหาสุขภาพจิต
วิตกกังวล
ซึมเศร้า ฆ่าตัวตาย**

METHODOLOGY

Quantitative Method

สำรวจสถานการณ์
ประสบการณ์ ACEs ในหมู่
นักเรียนทุนนวัตกรรมสาย
อาชีพชั้นสูง

เชิงปริมาณ

Qualitative Method

ศึกษารายกรณีในนักเรียน
กลุ่มเสี่ยง เพื่อเข้าใจปัจจัย
ด้านจิตใจและสังคมที่จะ
สนับสนุนสุขภาวะของ
นักเรียน

เชิงคุณภาพ

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

1. สถานศึกษาและสถานพยาบาลคุยกันด้วยภาษา "สุขภาวะ" ได้
2. นักเรียนได้รับการส่งเสริมสุขภาวะ และป้องกันปัญหาสุขภาพจิตอย่างต่อเนื่อง
3. นักเรียนบรรลุเป้าหมายด้านการศึกษา

พญ.ศุทธา เอื้ออภิสิทธิ์วงศ์
หัวหน้าโครงการพัฒนาระบบเสริมสร้างทักษะชีวิต
และดูแลช่วยเหลือนักเรียนอาชีวศึกษา
สถาบันสุขภาพจิตเด็กและวัยรุ่นราชนครินทร์